

въглероден окис, метан и др. са също високи. Трябва да се очакват и по-високи емисии и във водата, и в почвата.

От таблицата се вижда, че с някои изключения, с намаляването на БВП на човек от населението, сочещо обедняване, емисиите на единица продукция нарастват. За страните с висок БВП те са средно под 1 тон на 1000 щ. д. За страните с нисък БВП емисиите са средно над един тон. За България те са около 4 тона. Получава се така, че тези, които влагат повече материални ресурси в продукцията, получават по-малки приходи от нея, а трябва и да изразходват повече средства на единица продукция за опазване на околната среда.

Създава се низходяща спирала - колкото са по-малко приходите от продукцията, толкова повече средства трябва да се изразходват за опазване на околната среда. Бедният става още по-беден. Отказът да се изразходват необходимите средства за околната среда води до замърсяване или направо до изчерпване или унищожаване на ресурсите, а както беше казано, природните ресурси са източник на доход. Тогава унищожаването на ресурсите означава унищожаване на доход. Това важи и за бедните, и за богатите страни. Лошото е, че бедните страни имат не само по-малки възможности да изразходват необходимите средства за околната среда, но и зависят в по-голяма степен от нея.

Не могат да се намерят международни сравнителни данни относно размера на средствата, които отделните държави трябва действително да изразходват за нуждите на околната среда. Но в документ на Световната банка за България за 2000 г.² е направен изводът, че за да се покрият изискванията на европейското законодателство за околната среда, страната трябва да изразходва между 5.5 и 8 милиарда евро. Дори и да се възрази, че не е правилно в тези разходи да се включват и разходите за питейно водоснабдяване, сумата е значителна на фона на външния дълг на страната, надхвърлящ 10 милиарда евро. Това е допълнителен разход, достигащ до 1000 евро на човек от населението.

Има други прояви на връзката бедност-околна среда - околната среда като стопански сектор, генетично модифицираните организми и околната среда и бедността.

Екологичните изисквания не трябва да се свързват само с изразходване на средства. Това е инвестиционен процес, който формира стопански сектор, осигурява заостост на работната ръка, произвежда се БВП. Връзката между околната среда

² България - икономически меморандум "Двойното предизвикателство на прехода и присъединяването към ЕС", гл. 9.